

Concept vervoerplan 2022

Inleiding

Ruim een jaar nu houdt het coronavirus Nederland in zijn greep. Het afgelopen jaar was een zwaar jaar voor het openbaar vervoer. De maatregelen om het coronavirus te bestrijden leidden tot fors minder reizigers in de bus en in de tram. Maar er is licht aan het einde van de tunnel: het aantal reizigers is weer aan het stijgen. Bovendien blijft het Rijk ook in 2022 het openbaar vervoer steunen.

Het aantal reizigers is door de coronacrisis fors afgenomen. Begin 2021 lag het aantal reizigers op maar 30 % ten opzichte van 2019. Inmiddels is dat alweer ruim 50 %, en de verwachting is dat dat aantal reizigers verder door zal stijgen. Toch zal het aantal reizigers ook in 2022 nog niet op het niveau liggen van voor de coronacrisis. Mede doordat er ook een blijvend effect van de coronacrisis kan ontstaan, doordat mensen bijvoorbeeld meer vanuit huis werken.

Door dit lagere aantal reizigers dreigde er in 2022 een fors financieel tekort te ontstaan in het openbaar vervoer, dat niet opgelost kan worden door de vervoerders of door de provincie. Vanwege dit dreigende tekort heeft de provincie Utrecht een Transitieplan opgesteld, met maatregelen om het openbaar vervoer vorm te geven in en na deze coronacrisis.

Opdracht provincie Utrecht

In het Transitieplan is aan U-OV en Syntus Utrecht gevraagd om twee scenario's uit te werken waarin het aanbod van openbaar vervoer fors verminderd wordt: een scenario met 10% minder openbaar vervoer ten opzichte van 2021, en een scenario met 20 % minder openbaar vervoer. Deze scenario's zouden natuurlijk slecht nieuws zijn voor de reiziger: op veel lijnen zouden minder bussen gaan rijden, en sommige verbindingen zouden helemaal niet meer aangeboden kunnen worden.

Inmiddels heeft het Rijk aangekondigd de beschikbaarheidsvergoeding voor het openbaar vervoer door te zetten tot en met augustus 2022. Dat is goed nieuws, want deze steun van het Rijk lost de voorziene tekorten voor een groot deel op. Daarmee kunnen de scenario's met minder openbaar vervoer in 2022 van tafel.

Nu het Rijk de steun voor het openbaar vervoer doorzet in 2022 heeft de provincie Utrecht een gewijzigde opdracht meegegeven aan U-OV en Syntus Utrecht: houdt het niveau van openbaar vervoer zo veel mogelijk op hetzelfde peil. Uitgangspunt is dat het voorzieningenniveau van 2021 vrijwel ongewijzigd in stand blijft.

Vrijwel ongewijzigd Vervoerplan

Vanwege dit uitgangspunt ligt er een compact concept-Vervoerplan 2022 voor u, dat een gezamenlijk plan is van U-OV en Syntus Utrecht. Het Vervoerplan 2022 is in de basis gelijk aan het vervoerplan 2021 inclusief de extra zomerafschaling zoals geaccordeerd door GS op 25 mei 2021 (hiermee is in totaal 9-10% afgeschaald ten opzichte van de dienstregeling 2020). Er worden dus bijna geen wijzigingen doorgevoerd: overal waar nu een bus en tram rijdt, blijft dit ook zo in 2022. En ook de frequenties en de bedieningstijden blijven vrijwel overal hetzelfde.

Er worden alleen wijzigingen doorgevoerd waar dit nodig is, zoals vanwege andere treintijden, om te zorgen dat bus en trein goed op elkaar blijven aansluiten. Ook worden in 2022 de Utrechtse tramlijnen Sneltram Nieuwegein-IJsselstein en Uithoflijn aan elkaar gekoppeld. En er worden op een beperkt aantal plaatsen en momenten de frequenties aangepast, om beter aan te sluiten op de aantallen reizigers.

Inhoud Vervoerplan 2022 U-OV en Syntus 2022

Terugblik 2021 en vooruitblik 2022

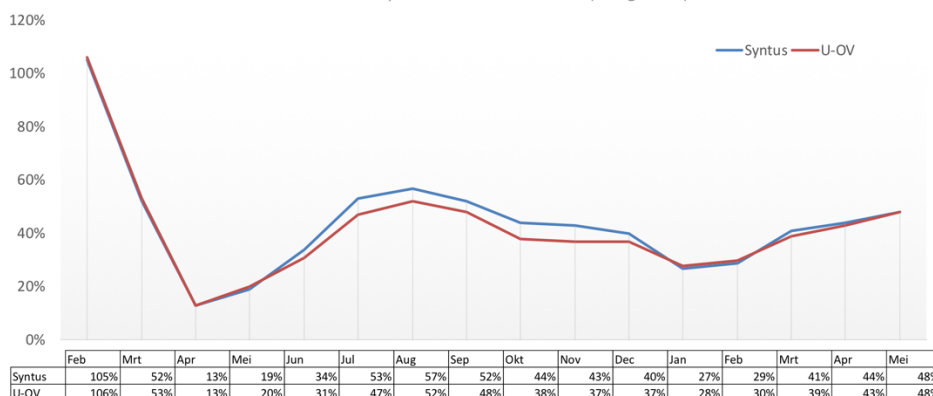
U-OV en Syntus zijn per 3 januari 2021 een nieuwe dienstregeling gaan rijden, waarin noodzakelijke besparingen een belangrijke rol speelden. Vanaf 3 januari 2021 werden er minder ritten gereden in het openbaar vervoer. Ook vervielen enkele buslijnen en werden lijnen soms ingekort. De afname van het aantal reizigers in het Utrechts openbaar vervoer sinds de uitbraak van het coronavirus en de grilligheid van de vraag naar openbaar vervoer zorgde voor een uitdaging om een passende dienstregeling te blijven bieden. Daarom was het noodzakelijk om per 3 januari 2021 8% van de dienstregeling af te schalen. Voor een exacte beschrijving van deze maatregelen verwijzen we naar de vervoerplannen 2021.

Verwachting reizigersaantallen

De coronacrisis duurt langer dan verwacht waardoor ook het herstel langer zal duren dan eerder werd aangenomen. Met het versoepelen van de maatregelen dit voorjaar is weliswaar direct weer een toename in het gebruik te zien. Momenteel vervoeren we ruim 50% van de reizigers ten opzichte van 2019, een forse toename in vergelijking met begin 2021, toen dit percentage nog maar 30 % was.

ONTWIKKELING AANTAL REIZIGERS

Relatieve vervoerprestatie 2020 t.o.v. 2019 (reizigerskm)

De verwachting is dat het aantal reizigers de komende periode door zal stijgen. Maar herstel van de reizigersaantallen tot het niveau van 2019 zal naar verwachting nog een aantal jaar duren.

Het is nog onbekend hoe de reiziger in 2022 terugkomt. Het voorzichtige herstel wat vanaf voorjaar 2021 zichtbaar is, is nog te vroeg om conclusies aan te verbinden voor 2022. Het is nog onbekend hoe de reiziger precies terugkomt in 2022.

Uitgangspunt: Vervoerplan 2021 doorzetten naar 2022

Zoals in de inleiding al is aangegeven, zetten we in 2022 het vervoerplan 2021 voort. Er verandert voor de reiziger dus vrijwel niets ten opzichte van dit jaar. Het netwerk en de haltes blijven gelijk: er wijzigen of vervallen geen buslijnen of haltes. Ook de bedieningstijden (van hoe laat tot hoe laat een bus rijdt bij een halte) en frequenties blijven vrijwel geheel gelijk.

Toch zal een beperkt aantal wijzigingen worden doorgevoerd, die in de volgende paragraaf worden toegelicht.

Herijking zomer 2022

We stellen voor om een tussentijdse herijking van de dienstregeling te doen medio 2022. Dan zal meer duidelijk zijn over de mate en wijze van terugkeer van de reizigers en de stand van zaken van het coronavirus op dat moment. Ook zal dan meer bekend zijn over de eventuele financiële bijdrage van het Rijk na augustus 2022.

Wijzigingsvoorstellen Vervoerplan 2022

Hieronder worden de wijzigingen weergegeven ten opzichte van het vervoerplan 2021 (inclusief de geringe bijstelling die deze zomer (2021) plaatsvindt).

Wijziging NS dienstregeling per december 2021

Ook de NS wijzigt jaarlijks haar dienstregeling. Zoals elk jaar passen we de precieze vertrek- en aankomsttijden van buslijnen aan om goed aan te kunnen sluiten op de trein. Dat doen we voor de dienstregeling 2022 ook. Dit leidt normaal alleen tot kleine wijzigingen in hoe laat de bus precies vertrekt en aankomt.

Komend jaar zijn de gevolgen van de nieuwe NS-dienstregeling groter. NS wijzigt haar dienstregeling ingrijpend vanaf december 2021. Dit heeft vooral gevolgen op de stations op de spoorlijn tussen Utrecht en Arnhem, met name Driebergen-Zeist en Veenendaal-De Klomp. Hier gaat NS de dienstregeling geheel veranderen en met meer treinen rijden. Dat betekent dat treinen op geheel andere tijden op deze stations gaan stoppen. Dit heeft mogelijk grotere gevolgen dan alleen de vertrektijd van de bussen aanpassen. Mogelijk moeten er keuzes gemaakt worden op welke trein precies aangesloten kan worden, of moeten er op enkele plekken kleine wijzigingen in de frequenties worden doorgevoerd.

Momenteel wordt nog in kaart gebracht hoe groot de gevolgen precies zijn. Hierover zal voor de start van de dienstregeling ook afgestemd worden met ROCOV en de betrokken gemeenten langs de lijnen waar het om gaat.

Bilthoven: lijn 77, 78 en U-flex

In het Vervoerplan 2021 is aangekondigd dat medio 2021 gewerkt zal worden aan een nieuw voorstel voor lijnvoering in Bilthoven-Noord, waar nu lijn 77 en 78 rijden. Aanleiding is dat bewoners veel overlast ervaren van de grote bussen van lijn 77. Daarnaast ziet U-OV kansen om de weinig gebruikte lijn 78 te vervangen door U-flex.

De afgelopen maanden is middels een enquête onder inwoners van De Bilt onderzocht welke OV-bediening het meest passend is voor Bilthoven. De enquêteresultaten bevestigen het beeld dat er veel overlast ervaren wordt van lijn 77. Veel respondenten geven aan U-flex te zien als een goede mogelijke vervoersoplossing voor Bilthoven-Noord. Een U-flex-project past goed bij de vervoersomgang in Bilthoven-Noord en -Zuid en zou voor meer bestemmingen in de omgeving die niet op alle momenten van de dag goed bereikbaar zijn een rol kunnen spelen.

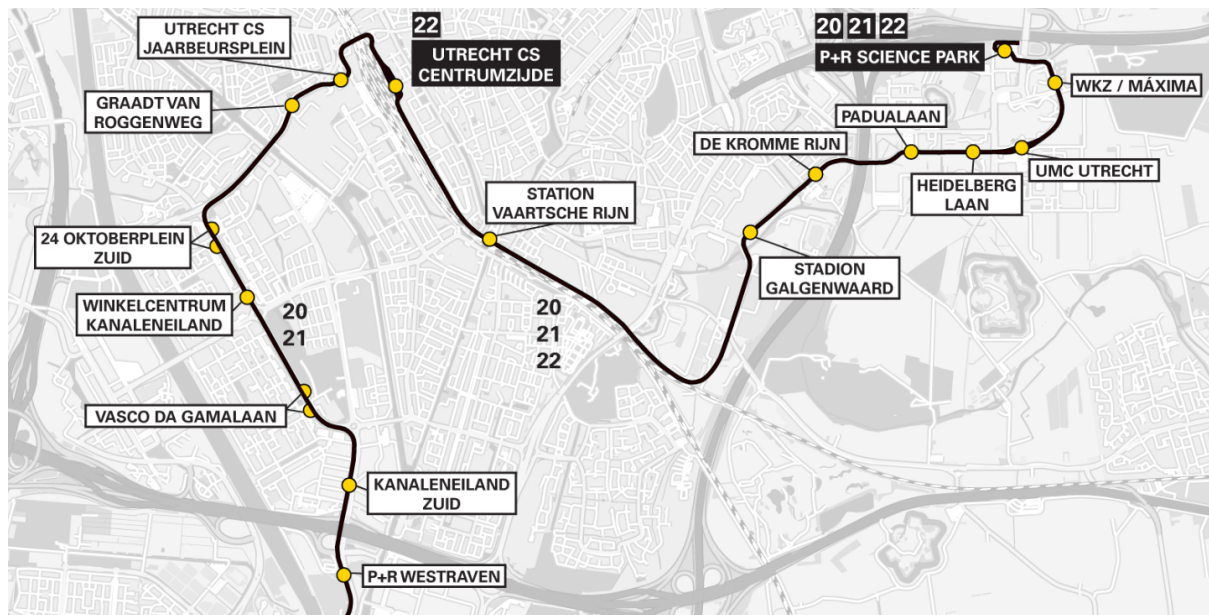
Op basis van de resultaten van de enquête werkt U-OV de komende periode in samenspraak met betrokken partijen verder aan een concreet voorstel voor de lijnvoering in Bilthoven-Noord en de mogelijke invoering van U-flex. Zoals ook beschreven in Vervoerplan 2021 is het vertrekpunt dat lijn 77 minder of helemaal niet meer door de Rembrandtlaan rijdt. Dit voorstel zal na afstemming tussen de betrokken partijen dan bij de start van of tijdens Vervoerplan 2022 worden ingevoerd.

Vervoerkundige koppeling SUNIJ-lijn en tram 22 : gepland in zomer 2022

In de zomer van 2022 staat de vervoerkundige koppeling tussen de SUNIJ-lijn en tram 22 naar Utrecht Science Park gepland. Hiermee ontstaat een rechtstreekse tramverbinding tussen Nieuwegein / IJsselstein / Utrecht-West en Utrecht CS Centrumzijde / Galgenwaard / Science Park. De lijnnummers op de SUNIJ-lijn worden op dat moment gewijzigd van 60 (Nieuwegein-Zuid – Utrecht) en 61 (IJsselstein – Utrecht) in 20 en 21. Zodra de vervoerkundige koppeling tot stand komt, gaan dagelijks alle bestaande ritten uit Nieuwegein en IJsselstein doorrijden naar halte Utrecht Centraal Centrumzijde.

Gedurende de huidige exploitatietijden op tram 22 (dagelijks van aanvang dienst tot 21.30 uur), rijden alle ritten uit IJsselstein en Nieuwegein door naar het Science Park. Voor zowel de SUNIJ- als de Uithoflijn geldt dat de frequenties op weekdays gelijk blijven aan die waarmee nu wordt gereden.

Na de vervoerkundige koppeling worden lijn 20, 21 en 22 gereden met tramcomposities van 75 meter lang. De exacte materieelinzet is afhankelijk van de vervoervraag en beschikbaarheid van materieel.

Afbeelding: Tramroutes na koppeling van de SUNIJ- en tram 22

Omdat nog niet bekend is op welke datum deze vervoerkundige koppeling daadwerkelijk gerealiseerd gaat worden, wordt op een later moment (mogelijk tijdens de herijking) hier nader op ingegaan.

Spreiding reizigers

Het beter spreiden van de reizigers om de spitsen te ontlasten is om meerdere redenen belangrijk. Enerzijds om terugkerende reizigers een veilig gevoel te geven en anderzijds omdat de hyperspitsen sterk kostenverhogend zijn. Het vergroten van betere spreiding bij onderwijsinstellingen en grote werkgevers is in landelijke overleggen een belangrijk onderwerp. Ook regionaal worden deze gesprekken in gezamenlijkheid met de provincie gevoerd.

Vervolproces en planning

Dit vervoerplan doorloopt het normale vervoerplanproces. Dat betekent dat reizigersorganisatie ROCOV Utrecht, gemeenten en anderen kunnen reageren op dit concept-vervoerplan. Op 12 juli wordt dit plan aan deze organisaties toegestuurd, en gepubliceerd op de websites van U-OV en Syntus Utrecht.

Tot uiterlijk 8 augustus is er gelegenheid om te reageren op het vervoerplan. Reacties worden vervolgens verwerkt in een definitief vervoerplan, dat op 14 september ter besluitvorming wordt voorgelegd aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht. Op zondag 12 december 2021 gaat de nieuwe dienstregeling in.